

Iz Barkovelj pri Trstu se nam piše, da je 21letni strelec Ignacij Hostnik dne 28. januarja vsled rane, zadobljene na italijanskem bojišču, umrl junaške smrti. Bil je zaveden slovenski junak.

Vsem padlim slovenskim junakom naj bo večni spomin!

Razne politične vesti.

Znotranja politika je kajpada te dni stopila v ozadje, ker je vsa pozornost obrnjena na posledice, ki jih izziva poostreni podmorski boj. V Solnogradu je dne 2. februarja eden izmed najuglednejših nemških voditeljev dr. Stelzel imel govor, v katerem je rekel, da je nemška narodna zveza zopet z velikim povdankom tirjala preureditev Avstrije, da pa s tem ni mislila nastopiti proti sedanjemu ministru. To se pravi, da nemškimi poslancem nihče ni obljubil, da se bo takoj in v njihovem smislu preuredila Avstrija, ker je pač treba vse avstrijske narode poslušati, in ne samo Nemce. Dr. Stelzel je rekel, da ne bo državnega zbora, dokler se jim ne izpolnijo njih želje. To pač ni lepo od nemških strank, da ne razumejo resnosti časa in ne pripustijo državnega zbora. Vse ljudstvo, nemško in nemško, ima veliko povedati, in potrebuje nujno državnega zbora.

V hrvatskem saboru so stranke sklenile, da postavijo pokojnemu kralju Francu Jožetu na odličnem prostoru zagrebškega mesta krasen spomenik.

Češki listi pišejo, da se bosta zopet potegovala za državnozbornske mandate odlična češka plemennika princ Friderik Svarcenberg in grof Jaroslav Tun. Oba sta katoliška moža in vrla narodnjaka.

Poljsko kraljestvo je imelo po ljudskem štetju z leta 1912 prebivalcev 12.776.000. Računijo, da bi vsled tega lahko postavilo kraljestvo en milijon vojakov na bojišče.

Nemški državni zbor se bo zopet sešel dne 22. februarja. Posvetoval se bo o proračunu ter se bavil seveda tudi s političnim položajem.

Potres.

Potres v Posavju je bil hujši, kot se je prvi hip mislilo. Prizadete niso samo Brežice in Krška vas, ampak še tudi druga sela ob Savi. Beda nesrečnih družin, ki so po potresu prišle ob svoje hiše in stavevanja, je zelo velika. Od vseh strani hodijo ljudje gledat škodo, ki jo je povzročil potres. Sam cesar Karel je poslal, ker je sam bil po nujnih vladarskih poslih zadržan, svojega brata, nadvojvodo Maksa, v Posavje, da obišče po potresu poškodovane kraje in tolaži nesrečne družine.

Brežice.

Potres v Brežicah se je usodnega dne (29. januarja) ponavljal večkrat popoldne in tudi ponoči in še drugo jutro se je zemlja večkrat tresla. V mestu je porušeni več hiš, poškodovane pa so več ali manj vse hiše. Najbolj je prizadet južni del mesta, kjer ni ostala nobena hiša cela. Zelo porušeno je poslopje okrajnega glavarstva, grad, frančiškanski samostan, „Nemška hiša“ itd. Zvonik mestne cerkve je na pol v razsulu. V poštnem poslopu se je podrl strop, pri tem je bilo poškodovanih več ljudi. Zvonik frančiškanske cerkve ima veliko razpoko ter se je nagnil v stran. Bati se je, da se sam podre. Ljudje so se morali izseliti iz mesta. Naselili so se nekateri v bližnjih krajih, drugi v hlevih, utah in skednjih, tretji v železniških vozovih, katerih je južna železnica dala nad 200 na razpolago. Vojaštvo je tudi napravilo vojaške šotore pred mestom, v katerih pa radi hudega mraza sedaj ljudje ne morejo vstrajati.

Brežiške cerkve, šole in javni uradi so zaprti.

Krška vas.

V Krški vasi niti lesene hiše niso ostale cele. Zidane pa so tako porušene in poškodovane, da se bodo morale popolnoma porušiti. Tudi ljudje iz Krške vasi so se popolnoma razpršili na vse strani. Veliko jih je odšlo k svojim znancem in sorodnikom v sosednje vasi, nekateri so nastanjeni v železniških vozovih, oni pa, ki imajo na skrbi živino, so se nastanili v hlevih in drugih gospodarskih poslopih. V Krški vasi je potres ubil tudi nekaj živine: 1 goved, 10 svinj, 1 kozo in več perotnine.

Catež.

Na Catežu pri Krškem je potres porušil, kakor poročila ljubljanski „Slovenec“, cerkev in župnišče. Izvedenci trdijo, da bo treba zvonik popolnoma podreti, istotako najbrž tudi župnišče.

Potres ubil dve osebi.

V Brežicah je prvi potresni sunek ubil 61letno nadučiteljevo vdovo Ano Voglar iz Dobrne, ki se je usodnega dne nahajala na obisku pri svojih sorodnikih. V hiši, kjer je sedela, jo je zasula podirajoča se stena tako nesrečno, da je bila pod težko kame-nito težo takoj mrtva. V Krškem, kjer so se potresni

sunki tudi zelo močno čutili, je potres zahteval človeško žrtev. 60letna vdova Ursula Arh je ob istem času, ko je prišel prvi sunek, prala na Savi. Ali je bil sunek tako močan, ali pa se je tako prestrašila, reva je padla v Savo in izginila v valovih. Nesreče ni v prvem trenutku nikdo opazil, še le pozneje so opazili ljudje, da je perilo še ob Savi, toda perice nikjer več. Truplo utopljenke se še ni moglo najti v kljub marljivemu iskanju.

Ranjenih je po dosedanjih izkazih v Brežicah 15, v Krški vasi, Krškem, Catežu in drugih krajih 27 oseb.

Cesarjev brat v Posavju.

Na Svečnico, dne 2. februarja predpoldne, se je pripeljal cesarjev brat nadvojvoda Maks z dvornim vlakom v Posavje, da obišče po potresu hudo poškodovane Brežice in Krško vas. Spremljal ga je štajerski cesarski namestnik grof Clary in kranjski deželni predsednik grof Attems. V mestu Brežice si je nadvojvoda Maks ogledal škodo, ki jo je napravil potres ter je obiskal družine, ki v sedanjem hudem mrazu stanujejo na prostem in v železniških vozovih. Nadvojvoda je nesrečneže tolažil in obljubil izdatne pomoči. Udeležil se je svete maše. Po maši je izročil voditelju okrajnega glavarstva cesarjev dar 7500 K kot prvo pomoč za po potresu poškodovano prebivalstvo. Popoldne se je pripeljal nadvojvoda Maks v Krško vas, kjer ga je udano pozdravil župan Ajster. Nadvojvoda je obljubil znatno pomoč. Iz Krške vasi se je peljal na Catež, kjer ga je pozdravil župan Komočar. Nadvojvoda je izročil za ponesrečence v Krški vasi in na Catežu 7500 K.

Ponesrečencem na pomoč!

Prebivalstvo v Brežicah, Krški vasi in na Catežu se nahaja v hudi stiski. Prosimo naše Posavčane, ki jih potres ni oropal njih bivališč, da se usmilijo ubogih družin in jih obdržijo pod streho, dokler ne bodo njih stara bivališča zopet popravljena. Upamo, da bo vlada storila takoj vse potrebno, da se čim prej postavijo podrti hiše. Zbirajmo milodare za poškodovance po potresu!

Na bojiščih.

Na vseh bojiščih je od srede januarja naprej, posebno pa v začetku meseca februarja, nastopil izvanredno hud mraz. Tudi sneg je izredno visok. Bojevanje in gibanje čet je radi tega zelo omejeno.

Italijansko bojišče.

Na celi italijanski fronti je bil zadnji čas artilerijski ogenj zelo redek. Edino pri Gorici so avstrijski topovi, kakor pravijo italijanska poročila, bruhali prve dni meseca februarja hud ogenj na laške postojanke. Na Svečnico je laški letalec metal bombe na Nabežino, a ni napravil nobene posebne škode. Na soški fronti je znašal mraz zadnje dni 7, na Krasu 14, na Koroškem 20 do 22, na Tirolskem 22 do 26 stopinj. Snega je na koroških in tirolskih gorah na 2000 m visokih gorah do 5 metrov, 3000 m visoko pa celo nad 9 metrov. Lahi se baje za fronto prav skrbno pripravljajo na veliko spomladno ofenzivo. Na pomoč dobijo boja dva armadna zbora iz Francoskega.

Rusko bojišče.

Na tem bojišču se vršijo le manjše praske v jugovzhodni Bukovini, kjer so naši dne 5. februarja zaprli Rusom več strelskih jarkov, in na severu ob reki Aa, kjer se boji prednjih čet ponavljajo dan za dnevom. Mraz znaša v Galiciji okrog 20, na severu pri Rigi pa do 30 stopinj.

Rumunsko bojišče.

Južno od Bukovine se v moldavskem gorovju vršijo od časa do časa srditi boji. Ob Seretu se baje Rusi pripravljajo na resne napade na naše postojanke, ker domnevali, da je večina Mackensenovih armade odšla na druge fronte. V Dobruči obstreljujejo Rusi bolgarske postojanke ob Donavi. Mraz znaša od 20 do 25 stopinj.

Francosko bojišče.

Na zahodnem delu francoskega bojišča je pred tednom nastopila gosta megla, ki omejuje artilerijsko delovanje. Ob rekah Ancri in Sommi živahni boji med angleškimi in nemškimi prednjimi četami. Pri Verdunu skušajo Francozi zapoditi Nemce z zahodnega brega reke Moze. Mraz je tudi na tem bojišču tako hud, da so morali Francozi črne čete iz Afrike, ki niso navajene mrazu, prestaviti v južni del Francije.

Macedonsko bojišče.

Pri Bitolju, ob Črni, Vardarju in Strumi potajajo boji izredno živahni. Bolgari so, kakor naglašajo francoska poročila, poslali v Macedonijo dve novi diviziji. V Albaniji je položaj popolnoma neizpremenjen.

Turško bojišče.

Turki so v Mezopotamiji južno od reke Tigris dne 25. in 29. januarja ter dne 1. februarja Angleže precej hudo natepli. Turška poročila pravijo, da je dne 25. in 29. januarja obležalo na bojišču po 2000 mrtvih Angležev. — Na Turškem so dobili novo ministristvo. Veliki vezir Sajet Halim-paša je iz zdravstvenih ozirav odstopil. Njegov naslednik je postal dosedanji notranji minister Talaat-beg, zunanji minister pa Mesimi-beg. Vojni minister je ostal Enver-beg.

Angleži so zbrali, kakor pravijo novejša poročila, proti turškim postojankam ob Tigrisu 3 do 4 divizije novih čet. — Zmago dne 25. in 29. januarja, ter 1. februarja je odločila težka avstrijska artilerija, kateri poveljujejo tudi avstrijski častniki.

Pred laško predpustno veselico.

Izvirno poročilo.

Predpustni čas imamo slovenskoštajerski fantje na italijanski fronti. Kadorna tudi včasih priredi kako predpustno veselico, pri kateri svira navadno godba vseh kalibrov. Kakor se sliši, se gospod Kadorna že zopet napihuje za deseto predstavo, ki se bo zopet zaključila z igro „razbita glava“, kakor se je zaključila še vsaka do sedaj. Vspored nam je že poslal njegov tovariš „vojni pič.“ Ker vemo, da bomo pri tej veselici glavno vlogo igrali, pričakujemo veselice z veliko napetostjo. Franc pl. Reya, Jožef Vesenjaj, Franc Bračič, Alojz Dolamič, Franc Friedau, Martin Šalobir in Leopold Saničnik, vsi pri 1. stotnji strojnih pušk. Želimo vselega svidenja za drugi predpustni čas doma v zeleni Štajerski.

Na opazovališču v sneženem viharju.

Izvirno poročilo.

Bilo je 18. januarja. Zelo mrzel zimski dan. — Ledeno-mrzla burja je brila, da bi si niti medved ne upal iz svojega brloga. Že sem sklenil, da ne bom šel celi dan iz naše nove vile, od tople peč, katero je sezidala mojstrska roka slovenskega vojaka, dobrodu znanega Jožefa Drole iz Celja. Moj načrt je bil pa kmalu prekrižan. Naš praporščak je namreč dobil povelje, da mora takoj odriniti z dvema telefonistoma na neko naprej potisnjeno opazovališče. Ta dobri gospod si je izbral mene in mojega pomagača, in smo jo odkurili proti omenjenemu mestu. Že ob prvem prizoru nam je postalo kljub ostrim burji prav vroče, ko smo videli razbito skalovje, razorana tla in s koreninami vred izruvano drevje. Stisnili smo se v nam odločen majhen prostorček ter molče čakali, kadar pride zopet tisti krt s svojim železnim pičcem ruvat po kamenitih tleh. Ni nam bilo treba dolgo čakati, že se jih pripelje kakih deset raznovrstnega kalibra. Nekako zaupljivo smo pogledali drug drugega v obraz, vsi enim misli: Hej, hvala Bogu, nič nam niso storile! Te pa niso bile še zadnje. Marsikatera nam je še tisti dan pretresla mozeg po naših mrzlih dih. Zvesti v svoji službi, smo potisnili dan h koncu in nastopila je temna zimska noč. Treba je bilo poiskati si prenočišča in pa poskrbeti kaj za želoдец. Takoj gremo, da to storimo. Ko pa se nekaj korakov oddaljimo, že pribuči tista nepoklicana ter se zarije kakih pet metrov od nas v skalovje. Njen zračni sunek nas je vrgel daleč na stran v neko globoko jamo. Kakor drva smo ležali vsi navskriž ter se ogleovali, ako nam morda ne manjka kaka roka ali noga. Z žepnimi svetilkami smo svetili in motrili, kje da smo. Naposled smo vendar spoznali jama, katera nam je bila že prej znana. Moj tovariš takoj pravi: Jaz ostanem tukaj! Tudi praporščak je bil tistega mnenja, ker je bila jama še dokaj varna pred granatami. Vendar, ker jaz nisem nič rekel, se obrne praporščak k meni in pravi: No, kaj bomo napravili? Jaz pa sem si mislil: Ako Bog hoče, me tudi tukaj lahko zadene. Z upanjem na božjo pomoč sem mu odgovoril: Pojdimo! Zapustili smo jama in jo šepastih korakov ubrali po razbitem skalovju in dospeli smo srečno na varno mesto, kjer smo si obvezali naše majhne rane in postregli sitnim želoдецem. Sedaj pa že zopet zdrav srčno pozdravlja vse čitatelje „Slovenskega Gospodarja“ Jožef Štukelj, telefonski predmojster pri 30.5 cm možnarski bateriji.

Amerika nastopa.

Razočaranja nastop Severne Amerike pač nihče ni povzročil. Vsakdo je pričakoval, da bo prej ali slej Amerika postala naša odkrita sovražnica, a nihče ni vedel, kak vzrok si bo zbrala in ob kateri priložnosti bo nastopila. Sedaj se je to zgodilo radi poostrenega podmorskega boja. Kake posledice ima že sedaj, da je Severna Amerika prekinila zveze z Nemčijo? Sedaj ne bo več Amerika ona nepristranska država, ki bo posredovala za mir, ampak katera druga, recimo Španija, Svica ali rimska Stolica. Amerika nam je bila v sruču vedno sovražna, za to z mirovnimi pogajanjmi tudi ni resno nastopala. Pri mirovnih sklepih bodo imeli naši nasprotniki več težav

med seboj, kakor z nami, kajti trgovski in politični interesi Severne Amerike so nasprotni japonskim in angleškim. Vsled tega bomo lahko pri mirovnih pogajanjih močno karte mešali. Podmorski čolni pa imajo sedaj res prost nastop ter lahko skoro neovirano izvršujejo svojo nalogo, dočim so se morali sedaj vedno ozirati na ameriške situacije. Kaj smo mi imeli dosedaj v vojski od Amerike? Nič. Živeža nismo dobili, gradiva in municije tudi ne. Edino ladje, ki so se ob začetku vojske zatekle v ameriška pristanišča, nam lahko vzame Amerika.

Tudi vojaško ne bo Amerika vsega prevrgla, ako ne bo ostalo samo pri prekinjenju zvez, ampak se res udeleži vojske. Zda ne more na suho poslati niti enega moža, to se še lahko zgodi komaj čez več mesecev. Tudi takrat poslani čete ne bodo neizmerno velike. Pomisliti pa je treba, da je prevažanje čet nevarna in težka stvar, tem težja, čim večja je oddaljenost. Kako nemogoče pa je ladjam priti k obrežju, zavarovanem na vse mogoče načine, je pokazala vsa dosedanja vojska. Edino, s čemur bi nam Amerika še največ škodovala, bi bilo, ako bi sedaj še mnogo več vojnega gradiva pošiljala sovražnikom kot dosedaj.

Naša vojna se v glavnem odigrava vendarle v Evropi, za to je mnogo važnejše sedaj vprašanje, kaj bodo storile evropske, dosedaj nepristranske države. Dne 5. februarja je govoril o tem grof Tisza v ogrskem državnem zboru, ki je pač nekoliko bolj poučen o tem vprašanju, kakor različni časnikarji. Rekel je: „Dosedaj nimamo nobenega razloga, soditi, da bi večina nepristranskih držav ne sprejela naše odločitve glede podmorskega boja s primernim razumevanjem. Le zveza severoameriških držav je odgovorila s tem, da je pretrgala diplomatske zveze.“

Kako bo nastopila Amerika proti Avstriji, še vedno ni znano.

Amerika in Avstrija.

Iz Vašingtona se poroča: Z gotovostjo se še ne more reči, če bo Amerika tudi z Avstrijo ukinila diplomatske zveze. Ker pa Avstrija podpira vsa dejanja Nemčije, se pričakuje, da bo Amerika ukinila diplomatske zveze z Avstrijo, ako se to že ni zgodilo.

Druga poročila pa govorijo zopet drugače. Tako je dobil londonski list „Times“ iz Vašingtona poročilo, da bo avstrijski poslanec grof Tarnowski ostal v Ameriki. Predsednik Wilson baje želi to, da bo Amerika mogla še nadalje uplivati na ravnanje z ujetniki v zasedenih krajih. To se glasi sicer jako neveljavno, a neverjetno, kajti če bi bilo tudi tako uplivati, vendar si Amerika ne more domisljati, da se bi njo prav posebej poslušalo. Razen tega je baje Wilson mnenja, da bi se tudi v drugih ozirih dalo uplivati na položaj. To je bolj verjetno.

Nepriistranske države.

Zaupati ne smemo nikomur, ampak biti na straži.

Na Španskem se je začelo veliko posvetovanje v odločujočih krogih. Kralj, pravijo, da je bolj na nemško stran, kraljica je odločno za četverospornost, tudi sedanji liberalni ministrski predsednik Romanones Nemčiji ni naklonjen, toda za njim stoji močna katoliška stranka, ki ga strogo nadzoruje. Kaj se bo iz tega izcimilo, nihče ne more povedati.

O Svici govorimo na drugem mestu.

O nizozemski pravijo nemški listi, da ne bo nastopila sovražno proti Nemčiji. Usoda vseh naših držav, ki so se dosedaj vzdrževale proti nam, je varedila velik utisek na njo. Isto je, pravijo, z

Dansko, ki Nemčiji ne bi mogla veliko škoditi, a sama bi lahko izgubila samostojnost. Vendar je treba povedati, da je ljudsko mnenje na Danskem v celoti in odločno proti Nemčiji, na Nizozemskem pa večini.

Svedska baje gotovo ostane nepristranska, ker je izrazita sovražnica Rusije in upa samo od Nemčije pomoči. Rusija je ugrabila Svedski Finsko, in tega ji ne more pozabiti.

Norveška je odločno proti Nemčiji, vendar mislijo, da ne bo posegla vmes, ker je slabotna, in ker je tudi gospodarsko, posebno glede premoga in kovinskih surovin zelo odvisna od Nemčije.

Grčija ostane, kakor je bila, pod četverospornim jarmom, sicer pa ne bo vzdignila orožja proti nam.

S tem smo pregledali celo Evropo. Kakor vidi mo, je le malo držav v Evropi še ostalo, ki niso v svetovni vojski udeležene.

Nemčija je poskrbela, da bo do Španije, Švice, Danske, Svedske, Norveške in Grčije vendar pod govorimi pogoji še dohajal dovoz živil in drugih potrebščin. Sveda, lahko to ne bo, pa vendar mogoče.

Švica ostane nepristranska.

Predsednik Združenih držav Severne Amerike Wilson je stavil vsem nepristranskim državam predlog, da se mu naj nemudoma pridružijo vse nepr-

stranske države ter ukinajo diplomatske zveze z Nemčijo. O tem predlogu piše najuplívnejši švicarski list „Berner Tagblatt“ sledeče: „Ta predlog bo pač Švica z zahvalo odklonila. Švica, ki nikjer ne meji na morje, mora presojati vprašanje podmorskega boja bistveno drugače, kakor Amerika. Švica ne more izgubiti nobenih trgovskih ladij, pač pa bi nehala ves gospodarski promet, ako bi Švica ukinila diplomatske zveze z Nemčijo.“

Položaj v Ameriki.

Iz Novega Jorka se poroča: Tukaj je vest, da so ukinjene diplomatske zveze med Ameriko in Nemčijo, živahno razburila duhove. Vršile so se kmalu nato razne domoljubne izjave, raz banke, veletrgovine in druga poslopja so začele plapolati zastave. To so bila znamenja, da hočejo vojsko. Toda tudi drugi glasovi se slišijo. Na zborovanju v mestu Madison pri Novem Jorku, katerega se je udeležilo 5000 oseb, je rekel državnik Briand sledeče: Dolžnost Amerike je, da se ne zaplete v vojno, ako noče, da bi bila na padena. Ako bi nas kateri narod rad zapletel v vojsko, bi mu morali odgovoriti, da ne. Briandova izjava so bila sprejeta z velikim navdušenjem.

Razporeženje v severoameriški zbornici.

List „Frankfurter Zeitung“ poroča dne 4. t. m. iz Novega Jorka: Med člani severoameriškega državnega kongresa (visoki zbor ali svet zastopnikov vseh severoameriških držav) prevladuje mnenje, da je predsednik Wilson radi svojega zadržanja v zadevi potopitve ladje „Sussex“ moral zveze z Nemčijo ukiniti. Gotovo pa ni, ali se bo pričelo s sovražnostmi, ako med tem ne bo prišlo do kakega nenadnega dogodka. Do sedaj se še tudi v vojaškem oziru ni nič odredilo. V kongresu je sicer nekaj poslancev v svojem, a ne v strankinem imenu, vložilo predlog, da naj Severna Amerika najame za vojne svrhe posojila 500 milijonov dolarjev. Vložili so tudi predlog, da naj Severna Amerika mobilizira 2 milijona vojakov. Poleg teh so nekateri poslanci vložili še več enakih predlogov. Kongres v svoji celoti še dosedaj ni napravil nikakih korakov za oboroženi nastop proti Nemčiji; tudi posamezni odseki se še o kakih takih zadevah sploh niso posvetovali. Kakega vojnega razporeženja ni opaziti, dasiravno je razobešenih mnogo ameriških zastav, kakor je to bilo pred izbruhom ameriško-španske vojske. Severoameriški Nemci nastopajo zelo previdno in oprezno.

Vojaška moč Amerike.

V Ameriki ni vojaške dolžnosti, ampak vojaki se najemajo za dobre plačilo. Po najnovjših podatkih iz leta 1916 ima Severna Amerika samo 108.000 mož, čeprav bi jih postavno morala imeti 146.000 mož. Trenotno se torej ni treba bati Amerike na suhem. Toda če bi vojska trajala dalje časa in bi Amerika zadobila čas za izvežbanje vojaštva, bi lahko postavila okoli 15 milijonov vojaštva, kajti Severna Amerika ima prebivalstva 94 milijonov. Severoameriška mornarica šteje 17 velikih bojnih ladij, 11 srednjevelikih, 13 oklopnih, 99 torpedovk in 50 podmorskih čolnov.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. C. g. Kaplan Franc Stigle je prestavljen iz Smarja v Vojnko.

Mladinska organizacija. Casovne razmere so sicer precej skrčile društveno delovanje med mladino, zlasti med moško mladino, toda popolnoma ga niso ustavile. Bilo bi tudi jako obžalovati, če bi do cela razpadla ta najvažnejša panoga naše krščanske izobraževalne ljudske organizacije. So nekateri kraji, v katerih je še tudi v sedanjih obojnih epažah hvalevredno gibanje v mladinskih društvih. Med te kraje tudi spada Ptuj, kjer je poskrbljeno za to, da se ne samo dekleta, marveč tudi dečki in mladeniči zbirajo in vzgojujejo v svojem društvu. Na praznik Marije Svečnice je prof. dr. Hohnjec govoril izpodbojvalne in podučne besede obojni organizaciji: pred večernicam dekletom, po večernicah pa mladeničem.

„Vrtec“ je nastopil 47. leto, njegova priloga pa 25. leto. „Vrta“ in „Angelčka“ pač radi lepe vsebine in dovolj zanimivih slik ni treba priporočati, pač pa bi bilo treba bolj gledati na obliko in večjo živahnost v urejanju. Stane 5.20 K na leto.

Dve novi hrvatski knjigi. Izšli sta dve lepi hrvatski knjigi: „Luč“ in „Filibert Vrau.“ V prvi knjigi najdemo spise mladih hrvatskih katoliških pisateljev. Na prvem mestu pa je podučen in navduševalen spis biskupa dr. Antona Mahničca: „Katoliško svetovnjaštvo i svečenstvo.“ V knjigi je tudi nekaj slovenskih črtic. Cena knjigi je K 3.60, za dijake 2 K. V drugi knjigi, ki jo je izdalo društvo „Katoliški Život“, opisuje jezuit Miroslav Vanino francoskega katoliškega organizatorja Filiberta Vrau. Ta knjiga, ki ima 250 strani, stane K 2.30. Obe knjigi se naročata pod naslovom: Dr. Stjepan Markulin, odvetnik, Zagreb. Katoliškim Slovincem in Slovenkam knjigi toplo priporočamo.

Nova prebiranja za letnike 1872—1891. Uradno razglašajo, da se bodo vršila v času od 8. do 28.

marca nova prebiranja črnovojniških letnikov 1872 do 1891. K prebiranju morajo priti vsi, ki so bili pri prejšnjih (treh) prebiranjih spoznani za nesposobne, pa tudi tisti, ki so bili pozneje iz vojaške službe kot nesposobni odpušteni. Izvzeti so: 1. tisti, ki se itak nahajajo v aktivni črnovojniški službi, 2. ki so od črnovojniške službe še sedaj veljavno oproščeni, 3. vojaški gazisti (uradniki) v pokoju ali v razmerju: izven službe; 4. tisti, ki so bili še le po 30. novembru 1916 potom superarbitracije iz vojaške službe odpušteni, oziroma kot črnovojniki poslani na dopust; 5. invalidi, nahajajoči se v vojaških oskrbovalnih zavodih; 6. ki so bili kot popolnoma nesposobni že svoj čas iz nabornih seznamov črtani ali katerim se je pozneje izstavil list o oprostitvi od črnovojniške službe ali pa črnovojniška odpustnica; imejtelji enostavnih potrdil, da so za vsako črnovojniško službo nesposobni, niso oproščeni pregledovanja; 7. ki imajo take hibe, da so za črnovojniško službo z orožjem očitno nesposobni, ako je to pred pregledovalno komisijo dokazano. Božjastni pa morajo priti osebno k pregledovanju ter prinesli seboj spričevalo o svoji bolezni. Vsi, ki so dolžni priti k pregledovanju, se morajo najpozneje do dne 15. t. m. prijaviti pri občinskem uradu občine, v kateri prebivajo v času objave tega razglašja.

Povišanje na bojišču. Član slovenskega katoliškega akademičnega društva „Zarja“ v Gradcu, g. Jošt Zoran, naš rojak-Celjan, ki je kot praporščak celih 15 mesecev neprestano s svojim bosansko-hercegovskim pešpolkom na italijanskem bojišču, na sovržnikovih tleh blizu mesta Asiago in si je tam priboril že dve hrabrostni kolajni, je bil povišan za zdravnika-poročnika.

Odlikovani Slovenci. Na bojišču so bili odlikovani meseca januarja desetnik Čretnik Franc s srebrno kolajno I. razreda, poddesetnik Centrih Filip s srebrno kolajno II. razreda, ter poddesetnik Davorin Krajnc tudi s srebrno kolajno II. razreda.

Sprememba v šolski službi. Učitelj in vodja šole v Gornji Rečici pri Laškem g. H. Hribernik je stopil v pokoj. Šolsko vodstvo je prevzel začasno v-pokojeni učitelj Edvard Jevnikar v Laškem.

Razpuščen občinski zastop. Stajersko namestništvo je sporazumno z deželnim odborom razpustilo občinski zastop Novaštitca, politični okraj Celje, ker se nabaja večina občinskih odbornikov v vojaški službi. Občinske posle oskrbuje začasno tamošnji nadučitelj Ivan Kele.

Strašna burja na bojišču. Zadnje tedne divja na bojiščih, posebno v gorah na italijanski in ruski fronti, huda burja. O tem nam pišejo slovenski vojniki: Strašna burja divja okoli naših zavetišč, ki so na debelo obdana s snegom. Na prostem bi se menda človeka odneslo. Mi pa, zbrani tukaj v tesnih zemeljskih kočicah pri toplih pečicah, se spominjamo Vas in naše prelepe slovenske domovine. Pošiljamo mnogo srčnih pozdravov iz sneženih Karpatov! — Poddesetnik Franc Čeh (Ptuj), Jakob Frank (Sčavnica dolina), J. Goričan (Zalec), desetnik J. Praprotnik (celjska okolica), pešec Vrabel Janko (Ljutomer), poddesetnik Alojz Zadravec (Sv. Križ na Murskem polju).

Izobrazba invalidov za občinske in zadružno uradnike. Zadrugištvo se je v zadnjih 20 letih zelo lepo razvilo, tako da potrebuje za knjigovodstvo in druge posle večje število izobraženih moči, n. pr. pri hranilnicah, mlekarnah itd. Ker je veliko zadrughnih uslužbencev padlo v vojski, zato je pač treba misliti na nadomestilo. Pred vsem moramo sedaj misliti na preskrbo invalidov. Nižjeavstrijska Kmetijska Zveza je sklenila, da poskrbi, da se vojni invalidi izobrazijo za občinske in zadružno uradnike. Na ta način bo marsikateri invalid prišel do kruha. — Naj bi se tudi na Slovenskem poskrbelo, da se vrše pri nas razni tečajji za izobrazbo invalidov. Po vojski ne bo nikakih podpor. Mnogo voditeljev zadrug je že padlo. Torej je treba o pravem času poskrbeli, da se izobrazijo nove moči, pred vsem invalidje. Na ta način se pomaga zadrugištvu do novih voditeljev, na drugi strani se pa marsikateri družina obvaruje uboštv in pomanjkanja.

Pravilno naslovljene prošnje za vojaške podpore. Stajersko cesarsko namestništvo razglašja: Se množijo slučajji, ko pošiljajo stranke prošnje za vojaške podpore ali pritožbe, ako se prošnjam ni ugodilo, naravnost na razna ministrstva kot na vojno in domobransko ministrstvo itd. Ta ministrstva morajo take prošnje, prizive ali pritožbe pošiljati na pristojna mesta, vsled česar se potrafi po nepotrebnem veliko časa in tudi rešitev prošenj se po nepotrebnem zavlačuje. Opozarja se, da se naj tozadevne prošnje za vojaško podporo, pritožbe ali prizivi naslovijo na pristojne vzdrževalne komisije okrajne politične oblasti.

Premet na železnici. Vlaki imajo zadnji čas velike zamude. Ako se moraš kam peljati ali če si v pr. klican kot priča ali v kaki drugi zadevi pred sodnijo ali pred drugo oblast, odpelji se raji pol dneva prej, da tako pravočasno dosežeš na določeno mesto. Zelo svetujemo, da se prej zagotoviš, ali se sploh vozi vlak, s katerim se misliš peljati. — Uradno se razglašja, da se bo z ozirom na sedanje razmere osebni in blagovni promet na železnicah moral močno omejiti. Prebivalstvo se poziva, da odslej opusti vsake neobhodno potrebne vožnje po železnicah, posebno izlete in vožnje za kratek čas.